

1786.

A. S. Eesti-Mia Rahwa

Kalender,

eht

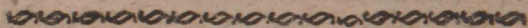
Läht-Ramat

1786

Alasta peäle, pärrast meie

Isjanda Jēsusse Kristusse

Sündimist.

Tallinnas,

Trükkitud Lindworsse Kirjadega.

Värrast sedda kallist Jesusse Kristusse
sündimist, on tännawo se 1786. aastal.

Värrast ma- ilma lomist 5735

Värrast Lutterusse õige usso ülles-
wõtmist 269

Värrast wanna katko 129

Värrast sedda kui wäggi Pranburgi
läks 107

Värrast sedda kui Toompä põllend 102

Värrast sedda sure nälja hakkatust 91

Värrast teist katko 76

Värrast mele armolissema Keisri ja
Sure Praua K A T A R I N A
sündimist 57

Värrast sedda kui ta hakkand wakkit-
sema s s s s 24

Vähha: Päwa märk D.

Zouto- ja Wastla päwa wahhel, on
8 Nädalat ja 5 Päwa.

Märkide selletaminne.

- Noor ku.
- ☾ Essimenne werendel.
- Eäis ku.
- ☾ Wiimne werendel.
- ✠ ✠ Hea aadrit lasta.
- Hea kuppõ lasta.
- ✠ Hea arstimisse rohto wõtta.
- Hea kũlwada ning istutada.
- Hea lapsi wõbrutada.
- ✠ Sedda, mis pitkallste peab lastwama.
- ☾ Hea puid raiuda hõue tarwis.
- ☾ Ahjo tarwis.
- p. parrast.
- p. l. parrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Puhha.

SMUNARZUS.

Neári = Ru.

Kristusse Umberleikam: Luk. 2, v. 21.

1 Meljapááw	<i>Neári Pááw</i>	<i>Uta Sesus?</i>
2 Rede	Abel	Ennamiste
3 Laupááw	Set	<i>2, 37. p. 6.</i>

Jesus Egyptusse maal, Matt. 2.

4 Púhhapááw	<i>P. párr. Neári</i>	uddune
5 Esmasp.	Metusalem	ja
6 Teisipááw	<i>3. Gunn. P.</i>	Fulm.
7 Restnáddal	Julianus	<i>8. Gunn. P.</i>
8 Meljapááw	Erart	ilm ning
9 Rede	Peatus	→ uia,
10 Laupááw	<i>Paavli P.</i>	∴ feggone,

Jesus 12 Mastat wannu, Luk. 2, 41.

11 Púhhap.	<i>P. párr. 3. R. P.</i>	<i>U L</i>
12 Esmasp.	Kain	<i>50. p. 1</i>
13 Teisip.	Hilarius	<i>8. Gunn. P.</i>
14 Restnáddal	Weliks	uddune
15 Meljap.	irif	→
16 Rede	isbregt	ja
17 Laupááw	<i>Jónnise P.</i>	sulla

Sel Kuul on 31 Päwa.

Pulmad Rana Viinas, Joann. 2, 1.

18 Pühhap.	Sara	2, 40. e.l.
19 Esmasp.	Maab. Seb.	sauga
20 Teisipäaw	Neto	seगतुद.
21 Restnaddal	Winsent	Lumme sad
22 Neljap.	Lotia	do ning
23 Kede	Timoteus	pehme.
24 Laupäaw		

Pealikust Kapernauma Viinas, Matt. 8, v. 1.

25 Pühhap.	Polikarpus	10, 29 p.l.
26 Esmasp.	Kriostom.	ikn
27 Teisipäaw	Samuel	on iul
28 Restnaddal	Adelgund	laga
29 Neljasp.	Ann	lota.
30 Kede		
31 Laupäaw		

12 nel selle ku päwal, touseb päike kello 8. ning ühhe pole tundi, lähhab alla, kello 3. ning ühhe pole tundi. Päaw on pikk 7. tundi, ja õ 17. tundi.

FEbruarius. Künula = Ku.

KRISTUS Vaera peäl, Matt. 8.

1 Pühapääw	4 <i>P. v. 3. K. P.</i>	
2 Esmapääw	Künula <i>P.</i>	● 6, 39. 8.
3 Teispääw	Hanna	● Kaunis
4 Restnädal	Beronika	Fülma
5 Neljapääw	Agata	Ilmat.
6 Kede	Tio	Lumme
7 Laupääw	Nikart	● saddo

Wina: Mäest. Matt. 20, 1.

8 Pühapääw	2 <i>P. e. K. III. P.</i>	
9 Esmapääw	Salomon	ja
10 Teispääw	Kolastika	● 10, 7. 8. 6
11 Restnädal	Edo	● Kanged
12 Neljapääw	Eulalia	tnulled
13 Kede	Peningna	Ilmat,
14 Laupääw	Walemtin	nende

Kälwi: Mehesti, Luk. 8, 14.

15 Pühapä.	2 <i>P. e. K. III. P.</i>	
16 Esmap.	Juliana	järrele

Sel Kuul on tämmawo 28 Päwa.

17 Teisipääw	Aleksander	● 4, 18. p.l.
18 Keßnädal	Konordia	on
19 Neljapäääw	<i>Sim. Ap.</i>	✠ selge
20 Keede	Eigarius	→ taewas
21 Laupääw	Jesaias	tule ja

Pimme Tee äres, Luc. 18, 31.

22 Pühhapääw	<i>Paas. P.</i>	<i>Peetri P.</i>
23 Esmaspäääw	Serenus	kangema
24 Teisip.	<i>Wastl. P.</i>	<i>Waddise P.</i>
25 Keßnädal	<i>Suula P.</i>	→ 7, 16. e.k
26 Neljap.	Nestor	→ ful
27 Keede	Leander	maga
28 Laupääw	Justus	lota.

1 Snel selle ku päwal touseb päite, kello 7. lähhab
alla, kello 8. pääm on 10, 8 aaga 14. tundi pitk.

Kristusse Riisatamisjess, Matt. 4, 1.

1 Pühhapääw	<i>1 Paast. P.</i>	Kaunid
2 Esmaspääw	Medea	Fülmad
3 Teisipääw	Adrian	<i>3, 4, 5, 6.</i>
4 Keßnåddal	Janus	Ilmade
5 Neljapääw	Kotwrid	←
6 Rede	Perpetua	jårrele
7 Laupääw	Ciprian	woiksid

Kananea, Raesest, Matt. 15, 12.

8 Pühhapääw	<i>2 Paast. P.</i>	heitlik
9 Esmaspääw	<i>Paast. P.</i>	tud
10 Teisipääw	Mikeus	† 8
11 Keßnåddal	Konstantin	ja
12 Neljapääw	Krefor	<i>3, 5, 6, 6.</i>
13 Rede	Ernestus	•. Peäwa
14 Laupääw	Safarias	paistfed

Sest kes Kurratist waemat: Luk. 11, 14.

15 Pühhap.	<i>3 Paast.</i>	Ilmat
16 Esmaspääw	Kert	↳

Sel Kuul on 31 Päwa.

17	Teisipäaw	Truto	tulla
18	Keßnäddal	Willemina	pehmed
19	Neljapäaw	Kabriel	☉ 2, 9. e. l.
20	Kebe	Matrona	✽
21	Laupäaw	Pent	ja

5000 Mehhe söötmisses, Joann. 6, 1.

22	Pühhap.		tuul
23	Esmasp.	<i>St. Mari.</i> Tiits	sed
24	Teisipäaw	Kasimir	✽
25	Keßnäddal		☽ 5, 48. p. l.
26	Neljapäaw	<i>St. Mari.</i> Emmanuel	niisket
27	Kebe	Kustaw	Ilmat
28	Laupäaw	Kideon	lum=

Jesus kirowidega wissatud, Joann. 8, 46.

29	Pühhapäaw		me
30	Esmasp.	<i>St. Mari.</i> Udonias	fad do=
31	Teisipäaw	Detlaus	ga.

Ionel selle ku päwal touseb päike kello 6. lähhäb
alla kello 6. päaw on 12. ja ö 12. tundi pihk.

APRILS. Jürri = eht Mahla - Ku.

1	Keßnåddal	Karjalste P.	uddune
2	Neljapååw	Theodorus	● 5. 7. e. l.
3	Keðe	Berdinand	ja
4	Laupååw	Ambros	✿

Kristusse siße, sditmissfest, Matt. 21, 1.

5	Pühhapååw	6 P. Paast.	Wihma
6	Esmapååw	Kölestin	ne,
7	Teisipååw	Aaron	ning
8	Keßnåddal	Liborius	✿
9	Neljapååw	Suur 4 P.	willo,
10	Keðe	Suur Keðe	● 1, 43. P. l.
11	Laupååw	Leo	✿

Kristusse Illestousmissfest, Mark. 16, 1.

12	Pühhap.	Esfin. Pühha	nüüd
13	Esmapååw	Teine P.	
14	Teisipååw	Kolmas P.	on
15	Keßnåddal	Karin	sel=
16	Neljapååw	Dudelm	● 10, 17. e. l.
17	Keðe	Hans	ged

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Laupäaw | Valerian | Ilmat

Rinnipandud ristil, Joann. 20, 19.

19 Pühapäaw	I P. p. III. P.	kange
20 Esmasp.	Adolarius	
21 Teisipäaw	Wilhelm	tulega
22 Keisnädal	Karistus	✱
23 Neljapäaw	Süri Päaw	lota.
24 Reede	Albert	☾ 6, 5. p. l.
25 Laupäaw	Markuse P.	✱

Heast Karjatsfest, Joann. 10, 11.

26 Pühapäaw	E P. pärr. Illest. P.	
27 Esmaspäaw	Ludolw	✱ kaunis
28 Teisipäaw	Klaus	sve
29 Keisnädal	W. talis	☿ ning
30 Neljap.	Reinmund	selge.

12 nel selle ku päwal touseb päilik, pole tundi pärrast kello 4 ning lähhäb alla, pool tundi pärrast kello 7. Päaw on pitk 15. ja õ 9. tundi.

MÄZUG. Mäio - eht Leht - Ku.

1 Rede		Ennamiste
2 Lauväärw	Sigismund	

Urrikesse aia pärrast, Joann. 16, 16. *Urb. Minne*

3 Pühhap.		
4 Esmasp.	Kottard	⊗ uddune
5 Teisip.	Susanna	ja
6 Kestnäddal	Domisilla	Willo,
7 Neljapäärw	Zanislaus	sojemad
8 Rede	Fesiderius	⊗
9 Lauväärw	Job	pärwad

Kristusse ärraminneisest, Joann. 6, 5. *C 30*

10 Pühhap.		<i>240 e. h.</i>
11 Esmasp.	Wiktoria	
12 Teisip.	Kert	wihma
13 Kestnäddal	Liberatus	⊗ tule
14 Neljapäärw	Sabina	ja
15 Rede	Sohwi	rahhega.
16 Lauväärw	Peregrinus	⊗ 5, 41. p. l.

Digest pallumisest, Joann. 16, 23.

17 Pühhap.

El Kuul on 31 Päwa.

18 Esmasp.	Madle	selged
19 Teisip.	Potensia	✠
20 Keßnåddal	Pill	Ilmat
21 Neljap.	<i>Emilia Päw</i>	✠
22 Rede	Emilia	nende
23 Laupääw	Eduard	18, 29. e.l.

Rõmustajast, Joann. 15, 16.

24 Pühhap.	<i>Kewah</i>	<i>18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.</i>
25 Esmasp.		✠ järrel
26 Teisip.	Ester	wihma
27 Keßnåddal	Veet	ja
28 Neljap.	Willem	mürriß
29 Rede	Petronella	✠ ta
30 Laupääw	Wifand	minne.

Pühhast Waimust, Joann. 14, 23.

31 Pühhap.

Smal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 3. ning lähhäb alla, pole tundi pärrast
kello 8. päaw on pitk 17. d. agga 7. tundi.

1 Esmaspääv	2 Pühha	heittli-
2 Teispääv	3 Pühha	8 kud
3 Restnädal	Kasmius	9 Ilmat
4 Meljapääv	Liso	10
5 Rede	Ponivasius	soe
6 Laupääv	Artemius	11 ja

Jesus ja Nikodemus Joann. 3, 1.

7 Pühhapääv	8 P. oino Jun. P.	setze
8 Esmaspääv	Medardus	(10, 4. e. l.)
9 Teispääv	Petram	uddu=
10 Restnädal	Wlarius	+ 8
11 Meljapääv	Willelm P.	sed
12 Rede	Tobias	ja
13 Laupääv	Barnabas	

Rikkast Mehest, Luk. 16, 19.

14 Pühhapääv	1 P. p. s. e. 3. P.	
15 Esmasp.	Wilm	1, 22. e. l.
16 Teisp.	Justina	Wilmset
17 Restnädal	Kreet	pawad

See Kuu on 30 Päeva.

18 Neljapäev	Nikander	willud,
19 Reede	Kerwasius	Wihmsed
20 Laupäev	Abgarus	ja mürris

Surest Shto: söma: aiast, Euf. 14, 16.

21 Pühapäev	<i>2. P. p. 3. a. 3. P.</i>	
22 Esmaspäev	Alfasius	10, 17. p. l.
23 Teisipäev	Vasilius	tantisega
24 Keelkõddal	<i>Jani Päev</i>	itmat
25 Neljapäev	Kristiana	nüüd
26 Reede	Jeremias	sojad
27 Laupäev	Ladislauus	ja selged

Kadduunt Lambast, Euf. 15, 1.

28 Pühapäev	<i>3. P. p. 3. a. 3. P.</i>	
29 Esmasp.	<i>1. et. Päev.</i>	päevad.
30 Teisip.	Judit	0, 13. p. l.

1 onel selle Ku Päeval touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhääb alla. üks werendel pärrast kello 9. Päev on pikk 18 ning üks pool tundi. S on 5 ning üks pool tundi.

1 Restnåddal	Teobald	selged
2 Meljapååw	<i>Selya Mar. V.</i>	ia
3 Kede	Kornelius	Kuivad
4 Laupååw	Ulrik	... Gmade

Olge armolissed, Luk. 6, 36.

5 Pühhap.	<i>4 D. p. 3. a. J. V.</i>	
6 Esmasp.	Hektor	jårrele
7 Teisipååw	Erino	<i>C 29 44. p. l.</i>
8 Restnåddal	Demetrius	on õiget
9 Meljapååw	Kilian	pallawad
10 Kede	Israel	ia
11 Laupååw	Eleonora	Uddused

Robfest Kalla jagist, Luk. 5, 1.

12 Pühhap.	<i>5 D. p. 3. a. J. V.</i>	
13 Esmasp.	<i>Marrette V.</i>	Gimat
14 Teisipååw	Ponawent	10, 50 e l.
15 Restnåddal	<i>Prof. Zagg.</i>	lota.
16 Meljapååw	August	
17 Kede	Aleksius	Påwad
18 Laupååw	Rosina	õn

Sel Kuul on 31 Päwa.

Wariseride Sigusfest, Matt. 5, 20.

19 Pühhap.	<i>6 P. P. S. A. J. P.</i>	
20 Esmaspäaw	Elias	weel
21 Teisipäaw	Daniel	waiknet
22 Keßnåddal	Apollina	D 5, 21. e.l.
23 Neljapäaw	Karolina	ja õõd kanz
24 Keðe	Kirsti	get fastet,
25 Lauapäaw	<i>Jakobi P.</i>	nüüd

4000. Mehhe sõõtmisfest, Mark. 8, 1.

26 Pühhapäaw	<i>7 P. P. S. A. J. P.</i>	
27 Esmasp.	Marta	on Wihma
28 Teisipäaw	Beatrix	ja mürris-
29 Keßnåddal	<i>Stowi P.</i>	<i>6 P. P. S. A. J. P.</i>
30 Neljasp.	Abdon	staminne
31 Keðe	Kermann	õõdata.

14nel selle ku päwal, toufeb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhäb alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitt 14. ning üks pool, õ agga 9 ning üks pool tandi.

AUGUSTUS.

Leitusse = Ku.

1 Lauþáám	Petrí Bang	fuur

Walle Prohvetidest, Matt. 7, 15.

2 Þúhhapáám	3 D. P. 3. a. J. Þ.	
3 Esmaspáám	Cleasar	Þauðo
4 Zeisipáám	Judas	✠ ja
5 Keftnáddal	Domínifus	rasfe
6 Meljapáám	Eigenius	6 7, 13. p. 4
7 Keðe	Donatus	✠
8 Lauþáám	Siriakus	Þihm

Ullefobifest Þrjá = Þiddajast, Luf. 16, 1.

9 Þúhhapáám	9 T. P. 3. a. J. Þ.	
10 Esmasp.	Lauritje Þ.	Þabhe =
11 Zeisipáám	Herm	✠ ga
12 Keftnáddal	Eisebius	● 10. 12. p. l.
13 Meljap.	Klara	segga =
14 Keðe	Ello	✠
15 Lauþáám	Kulfi Mar.	tud.

Jerusalemma árrarikmisfest, Luf. 19, 41.

16 Þúhhapáám	10 D. P. 3. a. J. Þ.	
17 Esmaspáám	Onesimus	Þuulne

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Teisipäaw	Leno	✠ willo
19	Keskäädal	Sebald	✠ ja
20	Neljapäaw	Kut	✠ II, 12. p. l.
21	Kede	Wilibert	niisket
22	Laupäaw	Sakeus	Ilmat.

Wariserist ja Eolwerist, Luk. 18, 41.

23	Pühapäaw	<i>21 P. p. 3. a. 3. P.</i>	
24	Esmasp.	<i>Bertin P.</i>	selged
25	Teisipäaw	Ludwik	—
26	Keskäädal	Greneus	ja
27	Neljap.	Terent	sojad
28	Kede	Augustin	● <i>9, 44. p. l.</i>
29	Laupäaw	<i>Soana Hull.</i>	Päwad

Kurdist ja Keletumast, Mark. 7, 31.

30	Pühap.	<i>22 P. p. 3. a. 3. P.</i>	
31	Esmasp.	Benjamin	tulega

14nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päaw on piff 14. ning üks pool, 6 agga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Siggise: ebf Mikli: Ku.

1 Teisipááw	Etidius	wait
2 Kestnáddal	Elisa	net
3 Neljapááw	Reinart	Wihma
4 Keðe	Moses	1, 12. 6. 1.
5 Laupááw	Kai	sed

Preestrif ja Lewi iff, Luk. 10, 23.

6 Púhþap.	13 P. p. 3. a. 5. P.	
7 Esmasp.	Megina	willud
8 Teisipááw	Maria Sind	
9 Kestnáddal	Abigail	ja
10 Neljapááw	Eobald	kanged
11 Keðe	Þóori Þááw	0, 35. p. 1.
12 Laupááw	Cirus	

Rúmmeft þiddali: többis: Luk. 17, 11.

13 Púhþap.	14 P. p. 2. a. 3. P.	
14 Esmaspááw	† Ullendam.	tunls
15 Teisipááw	Nikodemus	sed
16 Kestnáddal	Ememia	3lmat.
17 Neljapááw	Titus	

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Rede	Berner	Elge
19 Lauvääw	Maustus	D 4, 57. p. l.

Wammoman Matt. 6, 24.

20 Pühhap.	<i>Matt. 6.</i>	
21 Esmasp.	<i>Matt. 6.</i>	taew.
22 Teisipääw	Morits	...
23 Restnäädal	Dica	Kange
24 Neljapääw	Kleomas	Wilm
25 Rede	Harald	<i>7, 4. p. l.</i>
26 Lauvääw	Setel	

Waini Piina surrust, Luf. 7, 19.

27 Pühhapääw	<i>16. p. l. 3. n. 3. p.</i>	
28 Esmaspääw	Wensel	
29 Teisip.	<i>Wensel Pääw.</i>	Kounis
30 Restnäädal	Hironimus	külm.

12 nel selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhäb alla kello 6. pääw on pitk 12. ning d ka 12. tundi.

ORÐOEN. Wina = ehl Roja = Ku.

1 Meljapáam	Wolrad	Kuivad
2 Kede	Zairus	ia willo
3 Laupáam	Woliner	9, 32. l. l.

Wec = Ebbiseff, Luk. 14, 1.

4 Púhhapáam	17 D. p. 3. a. 3. D.	
5 Esmaspáam	Wides	Ilmat.
6 Teisipáam	Almalia	uddu
7 Kestnáddal	Kustaw	ne,
8 Meljapáam	Tomasia	lumme
9 Kede	Durkart	saddo
10 Laupáam	Angelus	rahhega

Euremaß Rásust, Matt. 22, 33.

11 Púhhap.	18 D. p. 3. a. 3. W. 57	
12 Esmasp.	Mat	(15. e. l.
13 Teisipáam	Terisa	segga-
14 Kestnáddal	Kalikstus	tud
15 Meljapáam	Heddo	†
16 Kede	Kallus	ja
17 Laupáam	Dlop	trulne.

Sel Kuul on 31 Päwa.

Ulwatud Junimessest, Matt. 9, 1.

18 Pühapääw	19 P. 7. 3. 11 3. 11	
19 Esmaspääw	Lutsius	19, 23. e. l.
20 Teisipääw	Wendelin	2 Pehmed
21 Keeltnäddal	Ursel	3. ning
22 Neljapääw	Severin	lumme
23 Keede	Salome	saddused
24 Laupääw	Wlorentin	ilmal.

Pulma Kidest, Matt. 22, 1.

25 Pühapääw	20 P. 7. 3. a. 7. 7.	
26 Esmaspääw	Amardus	4, 28. e. l.
27 Teisip.	Wiliy	7
28 Keeltnäddal	Engelbregt	miind
29 Neljapääw	Apsalom	loop
30 Keede	Josawat	kälme
31 Laupääw	Wolfgang	ma's.

16 nel jelle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 7. ning lähhäb alla pole tundi pärrast kello 5. pääw on pitk 9. d 15. tundi.

NOVEMBER.

Talwe = Ku.

Kunninga Mehhe = Poiast, Joann. 4, 47.

1 Pühapäev	27. p. 3 J. V. Pühapä. E	
2 Esmaspäev	Sungede P.	10. 7. p. 4
3 Teisipäev	Kottlieb	Uddine
4 Keisnädal	Ott	lumme
5 Neljapäev	Käsper	tuis ja
6 Reede	Valtser	kange
7 Laupäev	Klaudius	tuul.

Kawwalast Sullast, Matt. 18, 23.

8 Pühapä.	22. p. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	
9 Esmaspäev	Teodora	II, 48. p. 1.
10 Teisipäev	Martin Lutter	Külme =
11 Keisnädal	Martin Viisk.	mat
12 Neljapäev	Artadius	ilmal
13 Reede	Predriik	lumme
14 Laupäev	Leopold	ja

Kohho = Rahhast, Matt. 22, 15.

15 Pühapäev	23. p. 3. 4. 5. 6.	
16 Esmasp.	Alwäns	tulega.

Set Kuul on 30 Päwa.

17 Teisipääw	Zonas	D II, 17. p.l.
18 Kestnaddal	Ezra	niist
19 Neljapäääw	<i>Elisbet</i>	+ resse
20 Keede	Amos	ja
21 Laupääw	<i>Maria Obw.</i>	uddune

Wimifest Kobruß, Matt. 25.

22 Pühapäääw	<i>24 P. P. 3. a. J. A.</i>	
23 Esmaspäääw	Klement	Lumme
24 Teisipääw	Josias	<i>27, 22 P. L.</i>
25 Kestnaddal	<i>Lacrina P.</i>	✱
26 Neljap.	Konrad	kaunis
27 Keede	Isai	külma
28 Laupääw	Künter	ja

Kristusse sisse: sbitimisest, Matt. 21, 1.

29 Pühhap.	<i>1 P. P. 3. a. J. A.</i>	
30 Esmasp.	<i>Lucia P.</i>	tulega.

9mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 3. päaw on pitk 7. õ agga 17. tundi.

1	Zeisipääw	Arent	C 9, 56. p. 6
2	Kestnåddal	Kandidus	Behme
3	Neljapäääw	Varho	ning
4	Kede	Ugaton	→ niis=
5	Laupääw	Wolber	✦ fe

Lähhet enne wimist Päwa, Luk. 21, 25.

6	Pühapäääw	2 Kr. Tul. P.	tuulne
7	Esmapääw	Natalia	ja
8	Zeisipääw	Mar. Sam.	lumme
9	Kestnåddal	Zuhkum	● 6, 52. p. 1.
10	Neljapäääw	Lühem P.	
11	Kede	Elso	tuist
12	Laupääw	Orilia	└

Joannes Wangi, Tornis, Matt. 11, 2.

13	Pühhap.	3 Kr. Tul. P.	lange
14	Esmapääw	Nikafius	tuleaa.
15	Zeisipääw	Joanna	Sel=
16	Kestnåddal	Lidia	→
17	Neljapäääw	Albina	● 10, 25. e. l.

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Kede	Kristow	ged.
19 Laupääw	Lott	Zimat

Joannesse Tunnistussest, Joan. 1, 19.

20 Pühhapääw	4 Kr. Tull P.	Külmas
21 Esmaspääw	Soma P.	ga
22 Teisipääw	Beata	☼
23 Kesknäddal	Udo	tewad
24 Neljapääw	Ewa	☉ 1, 48. p. L
25 Kede	Joulo P.	selle
26 Laupääw	Leine P.	

Esti Immeke. pannemissest, Luk. 2, 33.

27 Pühhap.	P. v. Joulo	Kolmas P.
28 Esmasp.	Süta L. P.	aasta
29 Teisipääw	Noa	peäle
30 Kesknäddal	Tawet	L ots.
31 Neljap.	Silvester	☾ 5, 52. c. l.

1 onel selle fu päwal touseh päike werendel pärrast kello 9. ja iähhäb alla . . werendel pärrast kello 2. pädw on pitk 7. ja üks post tundi, ü agga 18. ja üks post tundi.

Päwa = ja Ku = Warjutas
missest.

See aastal saab Päaw kolm kord,
ja Ku ka kolm kord warjutud; agga meie
ei sa neist keigedest enam, kui se ainus
suur Ku warjutamine nähha.

See esimese Päwa warjutamine
on ühheksateistkümneal Meäri ku pä-
wal.

See teine neljateistkümneal Heina-
ku Päwal pärrast kess = död.

See kolmas Päwa warjutamine on
ühheksamal Joulo = ku Päwal dhto-
aal.

Se eesimenne Ku-warutaminne on kolmandamal Neäri ku Päwal pärrast Loumat.

Se teine kolme künnemal Neäri ku päwal enne Louvat, ja se wime mis Kuud opis warjut b ja teige Europa maal nähtaw on, tulleb iel kaksümme kolmandamal Noullo ku päwal: jelle hakkatus on warssi pärrast kello kaksümme dõ aial; se täis Pimmedus kui kel pea üks on, ja se warutaminne wottab ühtekokko kolm ja ennam kui üks Pool-Lundi aega; ku saab pea kaksümme kaks Tõlli warjutud.

Uksteisikümnes Jäggo.

§. 513. Moses wöttis neid sure Rõmo-
ga wasto, ja rälis omma Ulijale üles keik
need sured Teud, mis Jehowa omma Rah-
wa heaks olli teinud Egiptusse Maal, ja
punnase Merre jures (§. 484), ja parrast
sedda sin Rõrbes. Ja Iero olli selle peäle
wägga rõmus, ja kiris Jehowat, Israeli
Summalat (Jest iggal Rahwal olli sel Ujal
jo iälle isse Summal (. . 80.)); ja Iero tõi
keikuggused Ohwid Jehowale, tedda au-
nastada. Ja nemmad wotsid ühheskous
keiba-Jehowa ees.

§. 514. Ja se sündis teisel Päwal, kui
Moses istus Rahwale Kohhut moistmas,
ja Rahwas iemna jures seisis Homikust
Ohtoni; siis Iero panni sedda wägga im-
meks, et Moses ürsi teige selle Hulga Rah-
wa (§. 471.) Kõo. Usiad püdis selletada,
ja neile Summala Seadmised ja Põsse

Oppetussed keik teada anda. Ja ta ütles
Mosessele: Se ep olle hea, mis sinna teed,
sest sinna nõrked ärra, ni hässi kui se Rah-
was, mis so jures on sest se Assi on sul
wägga raske, sa ei joua sedda mitte üfki
ärratehha.

§. 515. Sepärrast kule nüüd mo Sana
na (ütles ta), ma tahhan sulle Nou an-
da, ja kül Jummal on sinnoga. Olle sin-
na Rahwa cest Jummalala jures, ja wi
nende asiad temma ette, ja selleta nelle
need Seädmissed ja Rääso Oppetussed ärra,
et nemmad teadwad sedda Teed, mis
nemmad peawad kaima Jehowa ees, ja
sedda Tõöd, mis nemmad peawad teggema.

§. 516. Agga mu Asjade polest (üt-
les Jtro) katsu sinna Rahwa seast wah-
wad ja tõssised Mehhed, kes Jehowat
kattwad, ja Ahnust wihtawad, neid pans-
ne nende ille Peälittuks, monned ille
igga tuhhande, monned ille igga sa-

ja, ja ülle igga wiekümne, ja ülle igga
Kümne, et nemmad iggal Usjal Rahwa-
le Kohhut moistwad. Ja se olgo nenda,
et nemmad igga suurt Usja sinno ette to-
wad, agga keik wähhemad Usjad selleta-
wad nemmad isse ärra. Nenda te enne
sele se Koorm Kergemaks, et nemmad sed-
da sinnoga kandwad, siis woid sa wasto
pidada, ja keik Rahwas saab ka Rah-
hoga omma Paika miinna.

S. 517. Ja Moses näggi, et temma Usja
Nou hea olli, ja teggi ja seadis keik sedda
möda, kui Itro temmale räkis. Ja Itro
sowis Mosessele Onne ja Abbi Jehowast,
ja läks jälle taggasi omma Rahwa jure
Midjani Maie.

S. 518. Ja Israeli Rahwas töstsid
omma Lager ülles Kewidimist ehk Orebi
Mäe iurest (S. 504), ja läksid eddasi: ja
Kolmandama Ku essimessele Päwal pär-
rast nende Wähhaminnemist Egiptusse
Maalt

Maalit (S. 490) said nemman nai Kõr-
be, kus ka üks kõrge Mäggi olli, kuhho
Moses ülesläks Jehowa ette, temma
Tahmist teada sama.

S: 519. Ja Jehowa käsks Mosest tõl-
da Rahwale: Kui teie võtate mo-
Sanna kuulda, ja mo Seadussed pidda-
da, siis peate teie minno ommad ollema
keige Rahwa seas, et kül keik Mailm on
minno pärralt, ja teie peate mulle ühheks
isse Rigiks ja puhhas Rahwaks ollema!
Selle peäle keik Rahwas hüüdsid otse üh-
he Heälega: Meie tahhame keik tehha,
mis Jehowa rägib ja käsib!

S. 520. Ja Jehowa käsks Mosest puh-
hiteda sedda Rahwast Jehowale, ja nem-
mad piddid pessema ommad Rided ja en-
nast puhhastama neid kahhel Päiwil, ja
walmis ollema kolmandama Päwa was-
to, sest et Jehowa sel Päwal keige Rah-
wa nähhes piddi otse mahha tul emä Mäe

peäle Mos. e nure ühhes passus Piltwes,
ja keik Rahwas peaks kuulma, kui J ho-
ma tem naga rägiks, et nemmad usufsid.
Mosest Põlwest Põlweni.

§ 521. Ja Jummal käsks Mosest las-
ta rehha üks Raja ehk Pire selle Mäe üm-
ber, et ükski mu ella v loom senna ülles
ei tulleks, egga temma allumisse Kohta
dessegi ei puduks; sest kes ial se Mäe lig-
gi tulleks, se piddi Kohhe Riwwidega sur-
nuks wissatama, ehk Nooltega mahha
lastama, olgo se Logus ehk Inimenne, se
ei piddand mitte Ellusse jätama. Ja Mo-
ses läks Mäelt mahha, ja seadis keik nenda.

§. 522. Ja Kolmandel Päwal warra ol-
lid Balgõlmistad nähha ja paks Piltw
se Mäe peäl, ja Pirksemürristamistad
kuuldi, ja wägga kange Passuna-Heäl,
nenda et keik Rahwas Lagris wärrises.
Ja Moses wiis Rahwas Lagrist wälja Je-
homa ette Mäe alla seisma. Ja Sinai
Mäggi.

Mäggi suitses keik, ja temma Suits tou-
sis ülles kui Ahjo Suits, ja keik se Mäg-
gi wärrises wägga, ja Passuna Heäl
Jummala Inglidest kais, ja sai ikka kan-
gemaks. Ja Moses rakis, ja Jehowa
wastas temmale selge Heälega.

§. 523. Ja Jehowa tulli Tulle sees mah-
ha Sinai Mäe Otsa, ja kutsus Mosesi,
ja kaskis tedda ueste Rahwale kowwaste
kinnitada, et ükski neist ei peaks tungima
Jehowa jure tulla watama, egga ülle selle
Pire tullemä (S. 521.), et mitte Jehowa
omma Wihha sees selle ülle ei tulleks. Ja
Moses läks alla, ja andis sedda Rahwale
teada.

§. 524. Se peäle siis, kui keik waike olli
ja tähhele panni, rakis Jummal seält Tul-
le seest keige selle Hulga Rahwa (S. 471.)
kuuldes, ja ütles: „Minna ollen Jehowa,
„sinno Jummal, kes sind Egiptusse Maalt,
„seält Orjade Kojast, on wäljawinud; sun

„ei pea mitte teisi Jummalaid ollema min-
„no Valle kõrwas.

§. 525. „Sinna ei pea ennesele mitte
„teggema ühtegi niikertut Kujo, egga min-
„gisuggust Näggo, sellest mis Täewas
„üllewel, egga sest, mis Ma peal, egga
„sellest, mis Bee sees Ma all on: sinna ei
„pea nende ette mitte kummardama, egga
„neid tenima;

§. 526. „Eest minna Jehowa, sinno
„Jummal, ollen ües pühha Wihhaga
„Jummal, kes Wannematte üllekohhut
„nuhtleb Paste Kätte koimandest ja nel-
„jandest Põlwest sadik, neile, kes mind wih-
„hawad; ja kes Heldus: üllesnätab mit-
„me tuhhandele neile, kes mind armastat-
„wad, ja minno Käsud peawad.

§. 527. Sinna ei pea mitte Jehowa
„onma Jummalat Nimme ilmaasjata
„Suhho wõtma, sest Jehowa ei pea tedda
mitte

„mitte ilmasüta, kes temna Nimme il-
„maasjata Suhho wõttab.

S. 528. „Mõtle Hingamisse Põawa peä-
„le, et sa sedda pühhitied. Kuus Põawa
„pead sa Eddõd teggema, ja keik omma
„Teggemist ärrateggema, agga seitsmes
„Põawõ on Hingamisse Põawõ Jehowale
„sinno Jummalale, siis ei pea sa ühtegi
„Teggemist teggema, ei sinna isse, egga so
„Doeg, egga so Tüttar, egga Sullane,
„egga Ümmardaja, egga so Lojustega se
„Wõõras, kes so Wõrrawis on: sest kue
„Põawaga on Jehowa teinud Taewast ja
„Maad ja Merd, ja keik mis nende sees on
„(S. 14.), ja ta hingas seitsmemal Põa-
„wal, sepõarrast õnnistas Jehowa se Hin-
„gamisse Põawa, ja pühhitse sedda.

S. 529. „Aluusta omma Issa ja omma
„Emma, et sinno Ello Põawad sawat pit-
„kendud seäl Maal, mis Jehowa sinno
„Jummal sulle annab. Sa ei pea mitte

„tapma. Sinna ei pea Abbiello ärrarit
„kuma. Sinna ei pea mitte warrastama.
§. 530. „Sa ei pea mitte omma Liggimesse
„messe wasto räkima kui Balletunnistus
„Mees. Sa ei pea mitte himmustama omma
„Liggimesse Kodda. Sinna ei pea mitte him-
„mustama omma Liggimesse Naest, egga
„temma Sullast, egga ta Ceslit, egga min-
„gisuggust, mis so Liggimesse pärralt on.

§. 531. Need kümme Rässo Sanna
räkis Jummal. Ja Israeli Rahwal tulli
suur Hirm ja Kartus peäle, kui nemmad
nenda Jehowa ennese Heält (§. 524.) kuul-
sid, ja temma suurt Au ja Wägge näggid
(§. 522.); nemmad wärrisesid wägga, ja
ütlesid Mosessele: Rägi sinna meile, ja
to teäda Jummal Tahtmist, ja meie tah-
hame sedda kuulda; agga ärgo räkigo Je-
howa meiega, et meie ärra ei surre.

§. 532. Ja Moses ütles Rahwale: ärgo
ge kartke! sest Jehowa on sepärrast tul-
nud

mid sel Wisil mahha, et temma Kartus
teie Silmade ees peab ollema, et teie mitte
Patto ei te. Ja Rahwas jäi emalt seisma.

§. 533. Agga Moses läks ueste ülles
Mäele, ja astus se sure Pimmedusse sisse,
kust Jehowa rakis. Ja Jehowa selletas
temmale seal weel mitto Usja ja Kässo
Seädust ärra, mis temma Rahwale wid-
di teäda wima. Ja Moses kirjotas keit
Jehowa Sannad ülles, ja tuli jälle Rah-
wa jure..

§ 534. Ja teisel Hommikul warra ehhi-
tas Mäe all Jehowale ühhe Altari, ja kaks-
teistkümmend Ohwri Sammast, Israeli
Laste kakssteistkümmne Sugguarrude järrele
(§. 320), ja satis Israeli Laste nored Mehe-
hed seal peäl Põlletamisie Ohwrid ja Täno-
no Ohwrid Jehowale ohwerdama. Ja
nende tappetud Ohwri Sojuste Werd ri-
putas Moses muisi Altari peäle, agga muisi
ehk poolt Werd laskis ta panna Kaufikeste
sisse.

§ 535. Ja Moses wöttis se Seädusse
Kamato (§. 533), ja lugges Rahwa kuul-
des keik need Seädussed, mis ta Jehowa
Suust Raamatusse olli kirjotanud. Ja
keik Rahwas hüdis: Keik mis Jehowa
on rākinud, tahhame meele tehha ja kuulda.

§. 536. Ja Moses wöttis need Kausikes-
sed se Ohwri Berrega, ja ripputas sedda
Werd Rahwa peäle ja ütles: Se on se
Seädusse Werri, mis Jehowa teiega
(Seädust) on teinud keige nende Sanna-
de pärrast, mis teile on kullitud.

§. 537. Ja Jehowa kāsks Mosest Mäe-
le jälle üllestulla, ja ennesega wötta om-
ma Wend Aaron, ja Aaroni kaks Poega
Nadab ja Abiu, ja weel seitsekümme
Israeli Rahwa Wannemist (agga muud
ükski ennam Rahwa seast); needsammad
piddid emalt Jehowat kummardama, ag-
ga mitte Jehowa liggi tulles, waid Mo-
ses üksi. Ja nemmad näggid (dõldakse)
Israeli

Israeli Jummalat temma Au sees, ja
temma Jalge all olli kui hiilgawast Ri-
widest tehtud Põrmand, ja kui Taewas
isse ommas Selgusse.

S. 538. Ja Jehowa kutsus Mosest enne-
se jure, ehk omma Au sisse, ülles Mäe peäle.
Ja Moses wõttis omma Tener Josua en-
nesega, Jummalat jure ülles Mäe peäle
miina, ja õppetas Rahwa Wannemile,
et nemmad piddid tedda seäl. Mäe jures
otama; ja Aaron ja Ur piddid ni kaua
Mosesse Alsemel ollema, et iggäuks Rah-
wa seast nende jure woiks miina, Kennel
middagi Teggemist olleks.

S. 539. Ja Moses läks üllespidi, ja
Pilw kattis sedda Mägge, ja Jehowa Au
seisis Sinai Mäe peäl. Ja se Pilw kattis
sedda Mägge kuus Päwa, ja seltsimemal
Päwal hüdis Jehowa Mosest Pilwe seest.
Ja Jehowa Au Räggo olli kui söia Tul-
loke Mäe Otsas keige Israeli Rahwa näh-

hes. Ja Moses läks Pitwe sisse, kui ta
ülles Mäe peäle olli sanud (sest selle Si-
nai Mäe Rõrgust olli paljo.)

S. 540. Ja Jehowa õppetab ja rääkis
Mosesssele seal, kuidawisi Jeraeli Rahwas
omma Jummalaga Tenistust nüüd ja tul-
lewad Aljal piddid piddama; sest Egiptus-
se Maal ep olnud neil Alega antud, se peäs-
le mõttelda, ja Egiptusse Rahwas ollid
hopis Pimmedusles se tõssise Jummalaga
Tundmisse polest, ja ei teadnud Jehowast
Taewast ühtegi: agga nenda ei piddand
se jama selle Rahwa jures, kedda Jehowa
ennese ommaks olli ärrawallitsenud (S. 519).

S. 541. Ja Moses jäi senna Mäe peäle
nällikümmend Päwa ja Ööd, senni kui
Jehowa temmale keik sai õppetand, ja need
Kujud temmale näitnud keigest neist Aja-
dest, mis Jummalaga Tenistusse jures pid-
did tehtama ja seätama; ja keigewimaks
Pinnitas Jummal temmale ka ueste weel
Sina

Singamisse Pärwa Pihhitsemist (S. 528),
et se Päärw Israeli Rahwa jures õige püh-
ha piddid ollema Jehowale.

S. 542. Ja kui Jummal Mosessele keif
sai rääkinud, mis temmal tarwis teada olli,
siis andis Jummal temmale kaks Tun-
nistusse Lauda, need ollid Kirwist, ja
Jummala ennese tehtud, ja se Kirri olli
Jummala kirjutud; mollemilt Polet olli
nemmad kirjutud Jummala Käskude ja
Seädustega.

S. 543. Israeli Rahwal jäi Neg igga-
waß Mosest taggasi orada (S. 541). Nem-
mad tullid kofko Naroni jure ja ütlesid:
Te meie Jummalaid, kes meie ees käi-
wad, sest se Mehest Mosessest, kes meid
Egiptussest seie on üllestonud, ei tea meie
mitte, mis temmale on juhtund. Ja Naron
olli warsi walmis sedda teggema, ja ütles:
Kiskuge ärra need Kuld-Ehted, mis teie
Naeste, ja Poegade, ja Tütarde Kõr-
wades

wades on, ja toge minno Rätte. Ja Rahwas teggid nenda.

§. 544. Ja Aaron walmistas ühhe Worsmi terrewa Rauaga, ja wöttis keik need kuld Rörwa Ehted, mis Rahwal rohkes-te temmale anda olli, ja sullatas sedda Kulda, ja teggi ja wallas sest üks Wasfikas. Ja Rahwas hüdis: Se on sinno Zummal, oh Israel, kes sind Egiptusse Maalt seie on üllestonud.

§. 545. Ja Aaron ehhitas ühhe Altari selle ue Zummalale, ja hüdis Rahwa seas wälja: Homme on üks Pühha Jehowale! Ja teisel Hommikul warra tulli Rahwas kofko, ja ohwerdasid keiksuggused Ohwrid selle Ebba, Zummalale, ja istusid mahha söma ja joma, ja tousid ülles manguima —. Ni ussinaste kaddus se Hirni Jehowa eest (§. 531), ja keige temma Heateggemiste Mällestus nende Südda merrest ärra.

§. 546. Jehowa panni sedda keik tãhhele Sinai Mãe peält, kus Moses alles olli (§. 541); ja Jehowa rãtis Mosessele keik, mis Israeli Rahwas seäl Mãe all ollid ettemõtnud tehha, ja ütles: Ma nõân, et se on üks kangekaelne Rahwas; ja nõud tahhan minna omma Wihha sees nende peäle Otta tehha ja neid ärrakautada ja sinno Suggu tahhan ma sureks Rahwaks tehha. Agga Moses pallus Jehowat wägga allandikkult, neile weel ardeks anda, ja mitte omma Wihha sees nende Kätte maksta. Ja Jehowa wõttis ta Palwet kuulda.

§. 547. Ja Moses hakkas Mãelt mahhatullema, ja need kaks Tunnistusse Lau-da (§. 542.) ollid temma Kães, ja temma Teneer Josua olli temmaga (§. 538). Ja kui Josua kulis Rahwa Heäle, et nemmad Lagris õiskasid (§. 545.), ütles ta Mosessele: Sõddimisse Heäl on Lagris! Ag-

ga Moses ütles : Ei se polle nisugguste
Heäl, kes hüüdwad : Woimus Räes ! eg-
ga ta nende Heäl, kes hüüdwad : Huf-
tas keik ! waid ma kulen nendesugguste
Heäle, kes wastastikko hüüdwad.

§. 548. Ja kui Moses Lagri liggi sai,
ja sedda wallatud Wassikast näggi (§. 544),
ja et Rahwas selle ees riddastikko tandjüüd
ja mängisid (§. 545), ja temmale Pühha
piddasid ; siis Mosesse Wibha süttis põls-
lema, nenda et ta need Tunnistusse Lau-
ad, mis Jehowa temmale olli annud (§.
542), mahha ja karki wiskas ommast
Räest. Ja ta wöttis se Kullast Wassika,
ja põlletas sedda ärra Tullega, ja toukas
ja jahwatas sedda peneks, ja ripputas Wee-
peäle, ja andis sedda Rahwale juu.

§. 549. Ja Aaroni wasto ütles Moses :
Mis on se Rahwas sulle teinud, et sa ni
suurt Patto olled nende peäle saatinud ?
Aaron tahtis sedda keik Rahwa Süks-
lülta

lükkada, agga Moses moistis pea, et Na-
 ronil keigeennam Süüd sest olli, sest et tem-
 ma ni kava, kui Moses ärra olli, piddi
 Nahwa Wallitseja ollema (§. 538); ja
 temma ommad Rõnned tunnistasid, et ta
 isse nisuggust hirmsat Usja olli ärraorwa-
 nud (§. 544.), ja warsi walmis olnud,
 Nahwa Tahtmist teggema (§. 543), ja
 sedda keigeennam kül sepärrast, et temma
 Meles seisis, mis ta Egiptusse Maal olli
 näinud, kuida seal Paggana-Usse Ri-
 was ühte ellusat Ärga kui omma Jum-
 malat auustasid (nenda kui wannad Kir-
 jad sedda tunnistawad.)

§. 550. Ja Moses jäi Lagri Wärrawas-
 se seisma, ja hüdis wälja: Kes Jehowa
 pärralt on, se tulgo mo jure! Ja temma
 jure kogausid kolkko keif Lexoi Mehhed,
 ehk Zeraeli kolmandama Noja Lewi Sug-
 gundssa, kust Moses isse ka pärritud olli.

§. 551. Ja Moses käsits neid panna

ommad Mõõgad Wõle, ja Lagrist läbbis
käia seäna ja teäna, ja ärratoppa, kes
tal nende Kätte juhtuks, ehk need olleksid
nende ommad Bennad, ehk Sobrad ehk
muud Suggulased ollewad. Ja Lewi
Mehhed teggid nenda, ja tappeti sel Pär-
wal Rahwa seast liggimalt Kolmtuhhat
Meest. Nenda löi Jehowa sedda Rah-
wast selle hirmsa Patto pärrast.

§. 552. Ja Moses läks Mäele ülles jälle
teisel Pärwal, Rahwale Ärraleppitamist
noudma Jehowa jures. Ja ta pallus wäg-
ga allandikkult Jehowat, neile sedda Pat-
to andeks anda, ja ennemalt temma Nim-
me ärrakustutada Ello-Namatust, kui
sedda Rahwast ärrakautada (§. 546); ni
wägga armastas Moses sedda Rahwast!

§. 553. Aga Jehowa ütles: Sedda
tahhan ma ärrakustutada ommast Nama-
tust, kes ial mo wasto on Patto teinud;
ja nüüd minne ja we se Rahwas senna Ma-
le,

le, mis ma sulle ollen üttelnud, ja Wan-
dega nende Wannemile tootanud, ja mo
Engel peab so eli kaima, ja wäljaajama
Kanaani ja Emori Rahwast nende eest ;
agga minna ei tahha teie seas üllesmiina,
et ma mitte Osa neile peäle ei te Silma-
pilkmisstega, sest se on üks kangekaelne
Rahwas.

§. 554. Moses tõi sedda Rahwale teä-
da ; ja Rahwas leinas wäga, kui nem-
mad sedda korwa Kõnnet kuulsid, ja kis-
kusid keik ommad Ehted enneste ümbert ärra,
ja allandasid ennast Zebawa ette sure
Kurwastussaga.

§ 555. Ja Moses laskis ennesele isse-
pääne üks Telt ülleslúa Lagri tahha, kau-
gele Lagri juurest ärra, ja nimetas sedda
Koggodusse ehk Koffotullemisse- Telt,
kuihy teik wo si Lagris toltis ja wa janna,
kes Zebawat noudsid. Ja se wlli nenda, et
kui Mosesi Lagrist wäljaläks selle Telti ju-
re,

re, siis Keik Rahwas piddi üllestousuma, ja
iggaüks omma Telti Ukse Suus seisima,
ja Mosesi takka watama, senni kui ta selle
Telti sisse läks.

§ 556. Ja se siindis, kui Moses senna
sisse sai siis se Pilwe Sammas tuli se
Telti Ukse peäle seisima, ja kui Rahwas
sedda nägid, piddid nemmad igga mees
senna pole kumardama Jehowa ette, ig-
gaüks omma Telti Ukse peält. Ja Jeho-
wa räkis seält Pilwe Somba seest Moses-
sega, nenda kui üks Söbber teisega rääib,
ehk Suust Suhho, ja Vallest Vallesse (kui
pühha Kirri ütleb). Ja Josua, Mosesi
se Tener (§. 547), et lahknud mitte selle
Telti juurest ärra

§ 557. Ja Moses pallus seäl Jehowat
allandikkult, et ta tedda wõttaks juhhata-
da omma Teed, ja isse selle Rahwa Sa-
jaks jääks, ehk omma Palle nende eli las-
seks täia (§. 553). Ja Jehowa hallas-
tas

tas ja ütles: Ma tahhan ka sedda Asja
tehha, mis sa olled ütelnud, sest sa olled
Armo leidnud mo Silma eest, ja ma tun-
nen sind Nimme pärrast.

S. 558. Beel pailus Moses ja ütles:
Et näita mulle omma Au! Agga Zum-
mal ütles: Ma tahhan lasta keik omma
Headust so Silma eest mödamiina, ja
kulutada Nimme pärrast: Jehowa on
sinno ees! agga minno Vallet ei woi sa
mitte nähha sada, waid takka järrel pead
sa mind näggema, sest ükski Innimenne ei
woi mind nähha, ja Ellusse jada.

S. 559. Ja Zummal kaskis Mosesst raiu-
da kaks Riwwi=Lauda, nisammastug-
gused kui need esimesed ollid olnud, mis
Moses sure Wibha sees katki wiskas (S.
548); ja ta peaks nendega ülestullema,
ütles Zummal, Sinai Mäe peäle, ja ükski
mu Innimenne egga Lojus ei piddand ni
kawa

Koua jälle tohtima Mäe liggi tulla (§. 521).
Ja Moses teggi nenda.

§. 560. Ja Jehowa tulli Pilwe sees
mohha, ja kulutas Mosessele Nimme pär-
rast: Jehowa, Jehowa (§. 558), ja läks
inõda temma Silma eest, ja kulutas: Je-
hova, Jehowa, üks Hallastaja ja armo-
linne Jummal, pitka Melega ja rikkas
Heldussesst ja Tõest —. Ja Moses kum-
mardas ja heitis Silmili mahha, ja pal-
lus andeks Rahwa illekohhut ja Patto.
Ja Jummal tootas sedda, ja muud Hel-
dust weel peälegi.

§. 561. Ja Jummal käs kis Mosesst nen-
de ue kahhe Kiwvi Laua peäle (§. 559.)
Kirjutada keik needsiinnatsed Seadusse
Sannad, mis peäl Jummal Israeli Rah-
waga Seadust olli teinud (§. 536), keige-
ennam need kümme Käso Sanna (§.
531). Ja Moses jäi jälle Sinat Mäe
peäle nellikümme Pawa ja nelliküm-
mend

mend Dõd (§. 541), ja ei sõnud egga jonud keiae se Uja sees ühtegi.

§. 562. Ja se sündis, kui Moses Mäe peält mahhatulli et temma Näggo hiilgas, otse kui Pääw paistab ommas Selgusses, ja temma isse ei teädnud sedda mitte. Agga Aaron ja keik Koggodusse Ülemad kartsid temma liggi tulla, kui nemmad sedda näggid; sepärrast, kui Moses sedda teäda sai, panni temma üks Kätte omma Silmade ette, ja nenda räkis ta nendega. Ja se sündis sest Ujast, et igga Ford, kui Moses Nahwaga raktis räkida, siis panni temma üks Nie ehk Kätte omma Silmade ette, sest et temma Palle Nahk hiilgas: agga iagaford, kui Moses Jehowa ette löks räkima (§. 556), siis wõttis temma se Kätte ärra.

§. 563. Ka Moses kutsus nüüd keik Israeli Laste Koagodus kokko, ja räkis ja kulusas neile keik, mis Jehowa temmale Sinai

Sinai Mäe peäl olli käästnud, ja näitnud,
ja rääkinud (§. 541). Keigeessiti andis ta
teada, et üks heamelelinne And Rahwa
Käest tarwis lähheks (mis nende jures üks
üllestõstmisse Ohwer nimmetadi); sest
et Jehowa Nuuks üks pühha Zone ehk
Maia piddi tehtama, kus sees Jehowa en-
nast tahtis ilmutada, ja temma Tenistus
piddi petama.

§. 564. Ja Moses nimmetas need As-
jad ülles, mis selle Ehhitamisselks tarwis
olleksid, ja mis iggaüks heast Süddamest
piddi kokkotoma Jehowale: Kulda, Hõb-
bedat, Waske, Wärwitud Lenga, Karwo,
Rahko, Laudo, Olli, kallid Rohhud, mag-
gusa Haisoga Rohhud, ja hiilgarwad kallid
Kiwwid.

§. 565. Rahwas kuulsid sedda Feik Rö-
moga, ja lüksid, ja töid kokko, iggaüks sed-
da möda, kui ta Südda tedda ajas, ja ta
Waim hea Melega tahtis anda, ni hästi
Meh-

Mehhed, kui Maesed, nenda, et Moses wi-
maks pididi lastma teige se Lagri sees wäl-
jahüda, ja ärrakeelda, et nemmad ennam
tõkko ei toots, sest et se Tõteggemisse iure
ni paljo tarwis ei läinud, kui Rahwas
tõiwad, sest neil olli küll ja rohkeste teik
neidsuagusi Usjo.

§ 566. Ja sedda Tõdd hakkati teggema,
teik sedda möda, kui Jehowa Mosessele
ollid rääkinud, ja temmale need Munstrid ehk
Kuiud teigest neist asiõdest olli näitnud
Sinai Mäe peäl. Ja kaks Meest, Petsa-
leel ja Noliab, kedda Jummal kimmepär-
rast Mosessele olli nimmetand, ja neile sed-
da Tarkust Süddomesse annud, ollid need
teigeüllemad selle Tõ jures. Ja teik Meh-
hed, kellel tark Meel olli, ja kedda igaa-
ühhe omma Südda ajas, need Purjus Mo-
ses se Tõ kallale, sedda teggema, nenda et
se olli selge heamelelinne Tõ.

§. 567. Sesamma pühha Majo ehk
Jum

Jummala Tenistusse Zone (§. 563.),
tehti Laudadest, nenda et se sündis üllesseä-
da, kui Zhraeli Rahwas kussagil hingasid
ja Paigal seisid; agga ka jälle ühhest är-
ramõtta ja ärrawia kui nemmad Teekäi-
misse peäle läksid. Iggaüks Seina Laud
olli kümme Künart pitk ja poolteist Künart
lai, keik ühhe Mõõdo järrel, ja keik kow-
wast Sittimi Puust, kaksstimmend Lauda
igga pitka Külle tarwis, mis Louna ja
Dhto pole tullid seäda, ja kuus Lauda Dht-
topoolt Dtsale; agga Hommikopoolt Dts
jõi ilma Lauata, kust sisse käidi.

§. 568. Igga Laua Dtsaks tehti kaks
Ja'ga Häbbedast, ja igga Laua Dtsas olli
kaks Tappi, mis nende Jalgade sisse seä-
ti, kui need Lauad Seinaks püsti pandi, ja
Kuid-Rõngad ellid igga Laua Külges,
kust Partid poistiti ühe läbbi käisid. Keik
need Partid ja Lauad need said Kullaga
karratud üle ja üle.

§. 569. Ja sured ja paksud Tekkid teh-
ti, mis nende Laudadest Seinade ümber
piddid kaima, keik kallist wärwitud linnas-
fest Lengadest; ja üks Tek kais ülle se
Maia Ukse, ehk temma lahti Otse ees (S.
567), seal ollid wiis Posti, Kullaga kar-
ratud, kuhho külge se Tek rippuma pan-
di; ja nende Postide Jallad ollid Was-
fest.

§. 570. Ja selle pühha Hone pelmisses
Kattes tehti ka Tekkid; need allumisse
Korra Tekkid tehti Kitte Karwadest, ja teis-
sed nende ülle punnakaist Jära Nahhadest,
ja kolmas Kord nende ülle Mauride Nah-
hadest.

§. 571. Ja üks Wahhe=Tek tehti, ka
kallist wärwitud linnasest Lengadest, ja In-
glide Kujud senna sisse koutud; se pandi
nelja Gamba külge rippuma, mis üks Tül
Maad Ohtopoolt Otsast ärra, selle pühha
Maia sees ollid; ja se Tek piddi Wahhet
tegge

tegaema selle pühha Paiga ja selle Reiges
pühhama wahhel.

§. 572. Ja üks Laekas tehti Sütimi
Yuust, poolkolmat Künart pitk, ja pool
teist Künart lai, kus sees need Tunnistus
se Lauad (561.) piddid hoitama: se huti
Jehowa Seädusse Laekas, ja temma Seis-
misse Paik piddi ollema se Keigepühhama
Jao sees, se Wahhe-Tekki taga (S. 571).
Seest, ja wäljaspiddi oli se Laekas Kul-
laga karratud, ja üks Kuld- Kranis tem-
ma über, ja üks Kuld- Rõngast kumma-
gi Külle peäl, kust kullatud Rängid läbbis-
kä sid, et sedda sundis kanda.

§ 573. Ja selle Laeka Kaan tehti sel-
gest Kullast, ja seal peäl üks Inglise
Kuijo, ehk Kerubid, teine teise Otfa
peäl, kumbgi pooleist Künart kõrge, ja
ühhes Tükis kumbgi selgest Kullast walla-
tud: nende Silmad ollid wastatikko ja
allaspidi watamas selle Kane pole ja
nende

nende Tibad wäljalautud, nenda et nem-
mad ennamiste sedda Raant nendega fat-
sid. Sesamma Seädusse Baeka Raan
nimmetati Arraleppitamisse Kaneks.

S. 574 Ja üks Laud tehti selle pühha
Maja sisse, Kullaga karratud, kuhho peä-
le Ohwri-Weiwad Jehowa ette piddid pan-
dama, mis Ettepannemisse-Weiwad nim-
metadi; ja üks pissoke Altar (üks Künar
pikk ja lai), kus peäl maggusa Haisoga
Kohhud Jehowale piddid suitsetud sama,
ja Suitsetamisse Altar hūti, ka Kullaga
ülle karratud, ja mollemil igga Külle peäl
kaks Kuld-Rõngast, kust Kangid läbbi
läisid et neid sündis kanda (S. 572).

S. 575. Ja üks suur Lühter ehk Kün-
la-Jalg tehti, kolm Künart kõrge, keik üh-
hest Tüklist, selgest Kullast, ja üks Arro
käs temmal keskelt ülles, agga kolm Arro
kähelt Polelt kummagi Külle peält; ja
iggal Arrul ollid kolm Kaufikest, ja üks
Knup

Krup ja üks Pilleke, ja se Lühtri Rehhal oli
nelli Kausikest omma Kruppudega, ja ig-
gakahhe Urro all, mis temmal Kõrwast
wähakä sid, üks jämme Krup ümberringi,
keik ühhest Tükist, selgest Kullast.

§. 576. Ja weel üks Altar tehti (§. 574),
mis wäljapool se pühha Maia, rennia
Ukse kohhal (§. 569.) piddi seisma, wiis
K nart iggapiddi lai, ja kolm Künart kõr-
ge kus peäl need Ohwrid Jehowale pid-
did ärrapõllerud sama; Laudadest tehti
se Altar, ja seest õnes ja igga nelja Nur-
ga peäl kais üks Post ülespiddi wälja,
need nimmetadi Altari Sarwed; ja tem-
ma Tulle Ukse wallati Wassest, Wõrgo
Wisi et se Tuhk mois läbbi langeda; ja
nelli Kõngast selle Wõrgo kilaes, et sed-
da ka Kangidega sündis kanda (§. 574).
Ja keik selle Altari Ohwrimisse Riistad
tehti Wassest.

§. 577. Ja üks Ou piddi selle pühha
Maja ehk Telti ümber tallema, selgest Telt-
tidest, mis Postide kütge rippuma pandi.
Ja need Tektid tehti, nenda kui Jummal
Mosessele sest oli rätinud (§. 566), keik
kallist linnaseid korrutud kengadest, wiis
künart oli nende kõrgus ehk katus ja
sada künart pitkust kummagi pitk kül-
lele, ja wiiskümmend künart kummagi
otfale (§. 576).

§. 578. Keigewimaks tehti weel need
kallid kided mis se üllem preester, ehk
keigewillem Jummalale Tenistusse Ten r ja
Seadia omma Ammeti Teggemiste jures
seal pühhas Paillas piddi Selga panne-
ma; üks ilma kääksita Kuub; üks Nin-
na Illo, kabheteistkümmne kalli Kirwiga,
kubho sisse Israeli kabheteistkümmne Sug-
gu Arrude Nimmed ollid rälutud; ja üks
targaste koutud Wõ; ja üks sühhike Kuub,
ja pitkad Kued, ja üks Pea-Katte keik
kallist

Kallist linnasest Ridesest ja Korrutud wärwis-
tud linnasest Bengadest; ja üks Kroon õh-
hukesest Kuld: Platidest temma Pähhä;
Keik nenda, kui Jummal sedda Mosessele
Mäe peäl olli näitnud ja õppetanud.

§. 579. Ja se sündis, kui se Tõ keik wal-
mis olli sanud, ja kui Abibi Ku kätte tul-
li, mis Jehowa essimesseks Lasta-Kuiks
olli seadnud, sest et Israeli Rahwas selle
Ku sees Egiptusse Maalt wäljaläksid ja
ärrapeästeti, siis Jehowa räkis Moses-
sete ja ütles; et selle essimesse Ku essi-
messel Pawal se pühha Tunnistusse Telt
ehk Maja (§. 563), ja temma Du (§. 577)
ja keik ta muud Tükid, essimest korda
pidid üllesseätama, ja se Maja Jehowa-
le pühhitsetud sama ja üks Pühha peta-
ma. Ja Moses teggi nenda.

§. 580. Ja kui se keik olli ülles seätud,
ja igga Tük omma Paiga peäle pandud,
siis wöttis Moses Pühha Olli, ja salwis
ehk

ehk woidis jega sedda Cunnistusse Ma-
ja (§. 563), ja temma mollemad Alta-
rid, sedda wähhemat Suitsetamisse Alta-
ri (§. 574), ja sedda suremat Pölleramis-
se Altari (§. 576), ja pühhitse neid se
läbbi Jehowale.

§. 581. Ja Mosesse Wend Aaron sal-
wi: ka, ja seäti se läbbi esimesies üles-
maks Preesriks Israeli Rahwa seas (§.
578); ja temma Poegade ja nende Sug-
gubõssa pärralt piddi se pühha ja Au-
wäart Ammet jäma Pölreni; ja need
kallid Ammeti Nided pändi Aaroni Selga,
ja temma ohwerdas Jehowale se Pöle-
ramisse Altari peäl (§. 576).

§. 582. Ja se sündis, kui nemmad nen-
da sedda Pühha hakkasid pindama Jeho-
wale (§. 579), et se Pilwe Sammas,
mis Jehowa nende Juhajataks olli seäd-
nud, keik sedda pühha Maja ehk uut Rog-
godusse Telt (§. 555) kattis, nenda et
Moses

Moiesgi lenna siise e' wotund minna, ja
Jehowa Nu taitis sedda Maja.

S. 583. Ja sest Njast ulli se Nahwal
Märgiks, et kut se Pilw üllespidi tousis
se pühha Tunnistusse Telti peält, siis pid-
did nemmad hakkama emale minnema, ehk
se olleks ka keske Od Aleges olnud; ja kui
ta ennast hakkas mahhalastma, siis nemo-
mad piddid seisma jama, ja omma Pa-
ger ülleslõma, ja sedda Tunnistusse ehk
Tummala Tenistusse Telti ka, ni kau-
aks, kuni se Pilwe ehk Tulle Sammas
jälle üllespidi tousis, nenda et nemmad
wahhest hopis Aasta, ja weel kaueminne,
ühhes Paikas Aisset o'lid.

